

Bruxelles, den 8.4.2016
COM(2016) 209 final

2013/0091 (COD)

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET

**i henhold til artikel 294, stk. 6, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde
vedrørende**

**Rådets førstebehandlingsholdning til vedtagelse af Europa-Parlamentets og Rådets
forordning om Den Europæiske Unions Agentur for Retshåndhævelsessamarbejde
(Europol) og om erstatning og ophævelse af Rådets afgørelse 2009/371/RIA,
2009/934/RIA, 2009/935/RIA, 2009/936/RIA og 2009/968/RIA**

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET

i henhold til artikel 294, stk. 6, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde
vedrørende

Rådets førstebehandlingsholdning til vedtagelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om Den Europæiske Unions Agentur for Rets håndhævelsessamarbejde (Europol) og om erstatning og ophævelse af Rådets afgørelse 2009/371/RIA, 2009/934/RIA, 2009/935/RIA, 2009/936/RIA og 2009/968/RIA

1. BAGGRUND

Forslag fremsendt til Europa-Parlamentet og Rådet 27.3.2013
(dokument COM(2013) 173 final – 2013/0091 COD)):

Udtalelse afgivet af Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg: ikke relevant

Europa-Parlamentets førstebehandlingsholdning vedtaget: 25.2.2014

Ændret forslag fremsendt: ikke relevant

Rådets holdning vedtaget: 10.3.2016

2. FORMÅLET MED KOMMISSIONENS FORSLAG

Forslaget havde til formål at **bringe Europol i overensstemmelse med kravene i Lissabontraktaten** ved at fastlægge den retlige ramme for Europol i en forordning og indføre en mekanisme, så Europa-Parlamentet sammen med de nationale parlamenter kan kontrollere Europols aktiviteter. Formålet med forslaget var ligeledes at **øge Europols effektivitet og ansvarlighed**, hvilket skulle nås ved at øge Europols analytiske kapacitet og tilskynde medlemsstaterne til operationel handling, alt imens agenturets databeskyttelsesordning skulle styrkes yderligere. For at øge effektiviteten, og i overensstemmelse med den fælles tilgang til decentraliserede agenturer, var hensigten med forslaget at lægge Europol sammen med EU-Agenturet for Samarbejde og Uddannelse inden for Rets håndhævelse (Cepol). Endelig bragte forslaget Europols ledelse i overensstemmelse med principperne i den fælles tilgang til EU's decentrale agenturer.

3. BEMÆRKNINGER TIL RÅDETS HOLDNING

Der blev opnået politisk enighed mellem Europa-Parlamentet og Rådet på trepartsmødet den 26. november 2015, og den blev godkendt af Coreper den 27. november 2015 og af LIBE-udvalget den 30. november 2015.

I det følgende redegøres der for de væsentlige forskelle mellem den fælles holdning og Kommissionens oprindelige forslag.

Sammenlægning af Europol og Cepol (titel, artikel 1)

Som resultat af en bred og kraftig modstand både i rådssammensætningerne og LIBE mod sammenlægningen af Cepol og Europol, har Kommissionen besluttet at give afkald på denne del af lovforslaget. I mellemtiden er der vedtaget en forordning om en reform af Cepol. Der er derfor ingen henvisninger til sammenlægningen i teksten til den fælles holdning.

Internetindberetningsenhed (artikel 4)

I den fælles holdning fastsættes der bestemmelser for internetindberetningsenhedens (IRU) funktionsmåde. Enheden er en af de vigtige antiterrorforanstaltninger, som skal mindske omfanget af og adgangen til terrorpropaganda på nettet. IRU var et nyt element i forordningen, som blev indført efter terrorangrebene i Paris i 2015, og som står højt på den europæiske dagsorden om sikkerhed, ligesom den er absolut nødvendig i den nuværende sikkerhedskontekst. Teksten gør det muligt for Europol at overføre offentligt tilgængelige personoplysninger til private parter, hvis det er nødvendigt for at støtte medlemsstaterne i forebyggelsen og bekæmpelsen af kriminalitet, der hører under Europols mandat, og som er begået eller muliggjort ved brug af internettet.

Bestemmelser om ledelse

Bestemmelserne om ledelse i det oprindelige forslag fra Kommissionen stammer fra den fælles tilgang til EU's decentraliserede agenturer. Ledelse var under forhandlingerne et af de mest kontroversielle emner. Europa-Parlamentet og Rådet nåede frem til følgende kompromiser:

(a) Bestyrelsens sammensætning (artikel 10)

I den fælles holdning begrænses antallet af repræsentanter for Kommissionen i bestyrelsen til en i stedet for to (som det fremgår af den fælles tilgang til decentraliserede agenturer).

(b) Direktion (tidligere kapitel IV)

Kommissionens forslag indeholdt en bestemmelse om muligheden for nedsættelse af en direktion, som skulle yde administrativ støtte til bestyrelsen og den administrerende direktør. Som konsekvens af Europa-Parlamentets og Rådets kraftige modstand indeholder den fælles holdning ikke muligheden for at nedsætte et sådant organ. Kommissionen accepterede, at muligheden for nedsættelse af en direktion blev fjernet. Kommissionen vil dog på grundlag af artikel 68 i den fælles holdning have mulighed for i fremtiden at vurdere nødvendigheden af at nedsætte en direktion. Kommissionen har ligeledes forklaret dette i en erklæring og har forpligtet sig til at tage situationen op til vurdering om to år. For ikke at sætte fremtidige forhandlinger om Eurojust-forslaget på spil er erklæringen suppleret af en udtalelse, som understreger værdien af en direktion i ledelsen af EU's agenturer.

(c) Udnævnelse af den administrerende direktør (artikel 54)

Teksten til den fælles holdning tager udgangspunkt i Kommissionens foreslåede fremgangsmåde, som blev bragt i overensstemmelse med den fælles tilgang til decentraliserede agenturer (Kommissionen forhåndsudvælger kandidaterne og bestyrelsen foretager udnævnelsen).

Med den fælles holdning fastsættes en procedure, hvorved Rådet foretager udnævnelsen på grundlag af en slutliste, der er udarbejdet af en udvælgelseskomité bestående af en repræsentant fra Kommissionen og medlemmer, der er udpeget af medlemsstaterne.

I betragtning af ovennævnte afvigelser fra den fælles tilgang til decentraliserede agenturer har Kommissionen besluttet at fremsætte en politisk erklæring, hvori de understreges, at den aftalte tekst ikke er i fuld overensstemmelse med principperne i den fælles tilgang.

Eurojusts adgang til oplysninger hos Europol (artikel 21)

På kraftig opfordring fra Europa-Parlamentet er Eurojusts adgang til oplysninger hos Europol begrænset til en indirekte adgang, som er baseret på en "hit/intet hit"-ordning. Dette stemmer overens med den lignende bestemmelse i Eurojust-forordningen.

Samarbejde mellem Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse og de nationale datatilsynsmyndigheder (artikel 44 og 45)

Den fælles holdning øger samarbejdet mellem Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse (EDPS) og de nationale datatilsynsmyndigheder, alt imens den sikrer EDPS's uafhængighed og effektivitet. Samarbejdet øges på to måder:

- (a) Der nedsættes et "samarbejdsråd", som er en formel diskussionsplatform, hvor EDPS og de nationale datatilsynsmyndigheder regelmæssigt kan drøfte den generelle databeskyttelsesstrategi, udarbejde harmoniserede forslag om fælles løsninger, der kræver national medvirken, undersøge vanskeligheder i forbindelse med fortolkning af Europol-forordningen m.m. Det nye samarbejdsråd er ikke et beslutningstagende organ men har udelukkende en rådgivende funktion.
- (b) Et styrket "dagligt" samarbejde mellem EDPS og de nationale datatilsynsmyndigheder (EDPS vil benytte sig af de nationale datatilsynsmyndigheders ekspertise og erfaringer i alle sager, hvor vedkommende udøver sine funktioner; EDPS og de nationale datatilsynsmyndigheder vil foretage fælles inspektioner, EDPS vil rådføre sig med de berørte nationale datatilsynsmyndigheder i sager vedrørende data, der stammer fra en eller flere medlemsstater osv.).

Kommissionen accepterede nedsættelsen af et samarbejdsråd. For at sikre effektivitet og konsekvens og undgå unødvendig overlappning har Kommissionen fremsat en erklæring, hvori det understreges, at de funktioner, der varetages af samarbejdsrådet i henhold til Europol-forordningen, hurtigt bør varetages af det databeskyttelsesråd, som er oprettet i forbindelse med databeskyttelsesreformen (se erklæring 2 under afsnit 5).

Fællesparlamentarisk kontrol (kapitel VIII)

Kommissionens forslag sikrede i form af en generel bestemmelse, at Europols aktiviteter var underlagt fællesparlamentarisk kontrol som påkrævet i henhold til artikel 88 i TEUF. Under forhandlingerne fremhævede Europa-Parlamentet behovet for en mere detaljeret beskrivelse af måden, hvorpå denne fællesparlamentariske kontrol skal foregå.

Som konsekvens blev oprettelsen af en Gruppe for Fælles Parlamentarisk Kontrol medtaget i teksten til den fælles holdning. Gruppen er et specialiseret organ, som oprettes i fællesskab af de nationale parlamenter og Europa-Parlamentets kompetente udvalg, og som er ansvarlig for den politiske overvågning af Europols aktiviteter. Denne overvågning vil bl.a. omfatte oplysninger om planlægnings- og rapporteringsdokumenter, høringer af Europa-Parlamentet og de nationale parlamenter om Europols flerårige arbejdsprogram¹ og drøftelser med den administrerende direktør og bestyrelsesformanden om emner relateret til Europol.

4. KONKLUSION

Til trods for de ændringer, der er indført med den fælles holdning, er teksten til den fælles holdning det bedst mulige resultat, Kommissionen kunne opnå under de to år lange forhandlinger med Parlamentet og Rådet om en yderst kompleks tekst.

Kommissionens målsætninger for reformen af Europol er nået ved at bringe Europol i overensstemmelse med kravene i Lissabontraktaten og ved at øge Europols effektivitet og ansvarlighed.

Europols ledelse er ikke bragt i fuldstændig overensstemmelse med principperne i den fælles tilgang til EU's decentrale agenturer, hvilket skyldes Parlamentets og Rådets kraftige modstand. Kommissionen har imidlertid sikret, at den kommer til at spille en rolle for agenturets ledelse, dvs. at den vil have en repræsentant med stemmeret i bestyrelsen, og at den vil deltage direkte i forhåndsudvælgelsen af den administrerende direktør.

5. ERKLÆRINGER FRA KOMMISSIONEN

1. Om den fælles tilgang til EU's decentrale agenturer

"Kommissionen erindrer om, at den aftalte tekst ikke er i fuld overensstemmelse med principperne i den fælles tilgang til EU's decentrale agenturer. Den aftale, der blev indgået mellem Europa-Parlamentet og Rådet om agenturets ledelse, berører derfor ikke fremtidige lovgivningstekster. Kommissionen er fortsat overbevist om fordelene ved at oprette en direktion som en del af ledelsesstrukturen for Europol og andre agenturer. Kommissionen vil inden for de kommende to år genoverveje situationen med hensyn til Europols ledelse, navnlig med henblik på at afgøre, om der er behov for yderligere forslag om dette spørgsmål."

2. Om samarbejdsrådet

"Efter vedtagelsen af den foreslåede generelle forordning om databeskyttelse og direktivet om databeskyttelse for databehandling inden for politi og retsvæsen og i lyset af den planlagte revision af forordning (EF) nr. 45/2001 samt for at sikre effektivitet og konsekvens og undgå overlappende arbejde finder Europa-Kommissionen, at de funktioner, der varetages af samarbejdsrådet i henhold til denne forordning, i stedet bør varetages af det nyligt oprettede databeskyttelsesråd."

¹ Det er ligeledes gennem Gruppen for Fælles Parlamentarisk Kontrol, at de nationale parlamenter vil blive hørt om den flerårige programmering. Dette vil lette arbejdet for Europol, der ellers ville skulle høre 28 nationale parlamenter og Europa-Parlamentet om sin flerårige programmering (som det var hensigten i Kommissionens oprindelige forslag).